

SZÉKELY HIRLAP

politikai s vegyestartalmu közlöny.

KIADÓ-HIVATAL:

Az ev. ref. főiskola nyomdájában.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS

NAGY-KÖZ ELEJE.

Hirdetési ár: Három hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 kr. és minden beiktatásért külön 30 kr. o. é. belyegdíj. — Három hasábos nyilttéri sorért 20 kr. o. é.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal.
Pesten, Zeisler M. hirdetést közvetítő intézete, Királyutca 60-ik sz.,
és J. Haasenstein és Vogler Bécsben (Wollzeile 9-dik sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton reggel

NAGY FELIVEN.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Negyedévre

Félévre

1 frt

A volt honvédek nyugdíjazásának kérdése.

(Szk —.) Minden nemzetnek megvan saját jelleme, megvannak vétkei, erényei, bohóságai. Ily vétke, vagy ha tetszik erénye fajunknak, melyből bohóságai származnak: a büszkeség.

Történelmünk számtalan tényéből van e tanúság elvonva, s nem is ujitók vala fel halványuló emlékünkből, ha, — mint a lapokból látjuk — egy maholnap előtérbe hurezolando ügy erre alkalmat nem szolgáltat. Értjük, a volt honvédek nyugdíjazásának kérdését.

A minden áron ellenzék, látja, hogy a közvéleményben, naponta csökken hite, hogy ide s tova meg vannak számolva napjai; hogy legalább csatánynyal végezze sikertelen pályáját; hogy legalább a rövidlátók áldólag emlékezzenek meg eredménytelen fáradozásairól, büszkeségében — hogy egyebet ezuttal mellőzzek — nem tartva semmit lehetetlennek, hübele-Balázs! módjára rohan, s midőn nagy-szerű akar lenni, nevetséges lesz.

Nem akarhatjuk itt azon kérdés vitatását vetni fel: hogy az államokat micsoda indulat hozta kezdetben létre. Annyit azonban helyesen vélünk állíthatni, hogy az adok, hogy adj, teszek, hogy tégy stb. elve összetartó kapcsa azoknak. És ép ebből foly, hogy kiki csak annyira tarthat helyesen számot, akár egyessel, akár az állammal szemben, mennyit azok közül akármelyiknek tett. Így tehát az az ember, ki koránál fogva épen akkor tette meg azt, mit minden időben, előre, vagy hátrafelé számítva, mindenki megteend, vagy már megtett, különös díjazást valamint jogosan nem követelhet, úgy nem is érdemel.

Ha **A** egy ügy szolgáltatának szenteli termékeny ifju- s tetterős férfikorát; hogy öregségi tehetlensége istápolásban részesíttessék, megérdemli. Ha kötetme teljesítésében munka képtelenné vált, hogy kellő segedelemmel láttassék el, kívánhatja. De, hogy akár **A**-nak, akár **B**-nek legfőlebb másfél évi szolgáltatást, akkor, midőn kötelességét nem teljesíteni

csaknem oly hősiességre volt szükség — ez nem paradoxon, — mint lelkesülten izzadni érte; akkor, midőn a hazában, kinek-kinek háza is meg volt támadva, s a küzdelemből épkezláb került ki, jutalmat adjunk, valóban nevetséges büszkeség.

Állítják: nagy az adó, birhatlan. Vajon kisebb lesz-e, ha még új kiadásokat teremtünk? Vagy az állam, a mesebeli büvös asztal, mely parancsszóra mindannyiszor megterül? Vagy oly, az egyeseken kívül álló valami, mely azoknak szüntelen csak adhat, a nélkül, hogy kérne is tőlük? Ezt hinni nem büszkeség ugyan, de bohóság.

E sorok írója — mint feleséges ember igaz vallomást tehet — a negyvenes években van. Tehát koránál fogva is ott kellett lennie, hol a halál tartá aratását.

Hogy az első között sem volt utolsó, mutatja érdemjele, mit emlékként őriz, s a sebhelyek, melyeket kalendáriumul használ, ha a Lőcseiét megszerezni nem tudja. Neki is voltak álmái, sőt alapos kilátásai is, melyek teljesületlen maradtak, s véleménye szerint: ép a forradalom miatt. Vajon ezekért is adjanak kárpótlást? Most egyik napról másra éleget munkája után, a hogy lehet, de soha eszéágába sem jutott, hogy másfél évi szolgáltatásért, teljesített kötelesség öntudatán kívül, egyéb jutalmat várjon. S valóban büszkesége fellázzadna, s szeméit a szegényen égetné ki: ha valaki elég kiméltelen lenne, e tudat helyett pénzt ajánlani cserébe. Szeretné, ha meghagynák, mibe már beléélte magát: hogy honvéd és nem prétorianus volt.

A háboruban elnyomorodottak, eddig úgy is ott vannak, hol nincs segélyre szükségük, kik azután lettek földön futók, azok részére ott vannak, vagy legyenek a szegények ápolói. A kezdeményezés a honvéd rokkantak menházára megtörtént, vigyük oda filléreinket, s ne kívánjuk az állam segélyezését, mely csak azután adhat, ha elébb veszen, ne legyünk büszkéek az igazság és méltányosság rovására.

Maros-Vásárhely sz. k. város képviselőtestületének főirata, a szesz-megdíjaztatás ügyében.

Nagyméltóságu Belügyminiszter Ur!

Mély tisztelettel alóírt városi képviselőtestület, hivatkozva Nagyméltóságodnak f. év jan. 12-dikén 474. s különösen f. év és hó 2-dikén, 1585. sz. a. kelt kegyelmes leirataira, kötelességének tartja a szesz és pálinka fogyasztási díjt tárgyzó minden körülményt, bár lehető rövidséggel, de részletes hívséggel Nagyméltóságod bölcs és igazságszerető határozata alá bocsátani.

Bár mélyen meg vagyunk győződve, hogy Nagyméltóságod e fenforgó ügyet is az igazság és célszerűség, nemkülönben az alkotmányosság szempontjából itéli meg: nem tartjuk fölsőlegesnek némi historiai előzményeket bocsátani előre, épen Nagyméltóságod már érintett meghagyása folytán is.

Dicsőséges emlékü fejedelmünk Bethlen Gábor 1616. apr. 29-dikéről kelt fejedelmi adománylevele által városunk a szabad királyi városok sorába emeltetvén: 34 városi telek marosközéki birtokosa e város helyhatósága alól magát és telkét kivonván: ns Marosközéi hatósága alá helyezé, s ez által — bár minden a város, mint város, által nyújtott előnyökben folyton részesült — mintegy államot képezett az államban, a mi — tekintetbe véve azon kor viszonyait, melyek a nemeseknek némi fölényt nyújtottak a polgárság fölött — bár tényleges állapotokon alapulva, a jog észszerű fogalmával határozott ellentétbe állott.

E jogtalan, de tényleg megletezett állapot következtében ama 34 u. n. nemes-telek többnemű előjogokat vindicált magának, melyek között — bár e ns. város által mindig tagadott, de ama telkek által mindig vitatott — azon kiváltságot is akarták érvényesíteni, mely szerint ők is részesek azon királyi adományozáson alapuló — soha senki által kétségbe nem vont — magát a várost illető jognak, a szabad korcsmárolhatás kizárólagos jogának.

E ns. város, mondjuk, soha el nem ösmerte ama 34 telek ilyes előjogát; hivatkozhatott s hivatkozott is e tekintetben Báthori Zsigmond 1581. aug. 30-dikán és Bethlen Gábor 1616. apr. 29-dikén kelt adományleveleire; igen azon tényre, hogy a városi kirekesztőleges korcsmárlási jogot 1761—1764-ig terjedő 4 évek alatt, gr. Teleki László urnak, nem különben 1856—1859-ig terjedő három év alatt (utóbb évi 29000 forint) haszonbérbe adta, — valamint arra, hogy 1860. márcz. 16. 23488 sz. alatt a Szebenben székelő csász. kir. helytartó-tanácsból ugyanezen jog kizárólagos gyakorlására engedélyt nyert (melytől azonban alább érintendő miveletek által elütett); hivatkozott a pozsonyi 1848 23-dik t. czikk 2-dik szakaszára, mely szerint a megyei tisztii házon kívül minden a város területén levő telek a városba bekebelezetetik és a város hatósága alá helyeztetik, — és hivatkozott mindenek fölött az alkotmányos egyenlőség és igazságosság, azon csak is az absolutismus által megtámadott kardinalis elvére, mely szerint az egyenlő javadalnak szükségképp egyenlő terhekkel, kell, hogy járjanak s midőn e város polgárai saját vagyonukból gondoskodnak e város minden szükségleteiről; midőn ama 34 telek tulajdonosai mindazon előnyökben részesülnek, melyek a város tulajdo-

nából fedeztetnek; midőn a városi tisztviselők választásában és a közügyek intézésében ugyanazon jogokat gyakorolják, melyeket a város bármely polgára, s így mindenekben egyenlők a város polgáraival: az egyenlőség és igazság magasztos elveinek kigúnyoltatása nélkül nem követelhetnek maguknak olyas előjogokat, melyek által a város korcsmárlási joga illusziussá tétethetné, miután, ha ama 34 telek magának szintén szabad korcsmárlási jogot vindicálhatna, a városi korcsmárlási jog haszonbérbe adása anyagilag teljesen megsemmisítené.

A historiai, tényleges, törvényes és mindenek felett ésszerű jog azonban, mint a foganatosítás meg-megszakításából és fölújításából is nyilván kitűnik: valamint másutt nem, úgy nálunk sem nyert elismerést. Ama 34 telek részben befolyásos tulajdonosai, az igazság hűlen és lelkiismeretlen kezelői képesek voltak úgy informálni, hogy e ns. város igazától — egy időre legalább — teljesen elűtett, a mennyiben a város a kizárólagos korcsmárlási jog érvényesítése végett a rendes törvény terére utasított, minek eredménye az lőn, hogy a város 12 év alatt több, mint 300 ezer forintnyi kárt szenvedett.

Régi, sajtó seb e 34 kiváltságolt telek városunk életműszerén, Nagyméltóságu Miniszter ur, s teljesen át vagyunk hatva azon meggyőződéstől, hogy míg e visszas állapot — a kiváltságoltság ez anachronizmusa — végérvényű törvény által meg nem szüntettetik: városunk mindig meg lesz bénítva előbbrehaladásában s így az őt megillető polczra föl nem emelkedhetik.

Ep e meggyőződés, s azon tudat, hogy mi-magunk képesek nem vagyunk e tényleges állapot megváltoztatására, vezetett bennünket azon nézetre, hogy ha városunk anyagi fölvirágzását a korcsmárlási jog érvényesítése által el akarjuk érni: azt egészen más uton kell tennünk, mint elődeink tévők. A korcsmárlási jog haszonbérbe adása ugyanis a nemes telkek által tényleg meg-rövidített: beláttuk, hogy csak a belfogyasztás közvetlen megdíjaztatása nyújthat e városnak jövedelmet, — oly jövedelmet, melynek megszerzése nélkül azon biztos és kétségbeesztő tudatban nézhetnénk a vasutnak és minden járulékeinak közeledtével szembe, hogy Maros-Vásárhely, mint idegenek és üzerek coloniája igen, de mint életképes székely-magyar város nem existálhat.

Ily előzmények után vettük Nagyméltóságod tisztelt hivatali elődjének egy m. 1869. évi 15737. számú s Szilágy József államtitkár ur által jegyzett leiratát, melyben, midőn azon évi költségvetésünket helybenhagyta volna, egy-szersmind a következő utasítást is adá:

„A bevételek sorában két nevezetes tétel-nek, mely más városokban jelentékeny jövedelmeket szolgált, nyomát sem látom. Az első a bor-és pálinka mérés kir. kisebb haszonvételei jog, a másik a közmunka kötelezettségnek évi megvál-tásából befolyó összegek — — —; föl hívom e város közönségét, hogy ezen két tárgy mibenléte iránt kimerítő jelentést tegyen.“ sat.

Ez utasítás és a fentebb érintett meggyő-ződés alapján terjeszté e ns. város képviselőtes-tülete a Nagyméltóságu m. k. Belügyminis-terium színe elé mult évi okt. 6-diki 4191. sz. alatt azon alázatos kérését, melyre a kegyelmes válasz, illetőleg engedély, Nagyméltóságod által jegyezve, 1869/21696 sz. a. m. évi decz. 20-án jutott kezeinkhez, s mely a többek között így szól: „E szabad kir. város közgyűlésének — — — határozata — — — annival inkább találkozik hely-leslésemmel, mert a város közgyűlése e hármasterv (t. i. katonai laktanya és állandó színház építése s utcák nyitása) létesítését egy oly jöve-delmi forrás nyitásával határozta eszközölni, — a város területén elfogyasztandó szesz-megdíjazása által — mire korcsmárlási regalejából kifolyó-lag kétségtelenül jogosítva is van.

Ennek következtében Nagyméltóságod jog-és igazságérzete engedélyezte — ugyanazon le-iratában — városunk számára, hogy „a városban elfogyasztott, vagy őt erdélyi vedren alóli mér-tékben kivitelre elárusított szesz vagy pálinka után egy kupától (két itcze) fokontint 1/2 kr vá-rosi ital — fogyasztási díj“ szedessék, s egy-szersmind, hogy e jog a pálinka-korcsmárlási joggal ez év jan. 1-sejétől kezdve haszonbérbe adassék, hely benhagyván egy-szersmind azon árverési föl-tételeket, melyeket folyamodásunk mellett mult évi okt. 6-dikán alázatosan fölterjesztünk.

Kiirtuk tehát az árverést m. é. decz. 30-dikára. A kiirt árverés eredményre azonban nem vezetett, egyetlen ajánlat sem tétetvén; a kísér-let e sikertelenségét köztudomásulag nagyobbrészt Baruch Jeremiás, helybeli szeszgyárnok, pressiója okozá.

(Folytatjuk.)

Három lépvevessző, melyekre nem akarnak reászállni a madarak.

E tized első évében olyan sok magyar ifju látogatta meg Bukurestet, hogy vak lett volna, a ki nem látandja, hogy ezek valami egyébert jöttek oda, minthogy a bukuresti román lányok minden román költő által megénekelt szép fe-kete szemekben gyönyörködjenek. Történelmileg is érdekes adat lesz, hogy e zarándoklást a gyé-mánt tisztaságu hazafi Dunyó István és ezredes Krivácsi József kezdték meg már 1859-ben. Harmadik társuk Buda Sándor most tanfelügye-lő hazánkfa volt, de a ki a Kárpátozon meg-betegedett és visszatért s csak jövő évben prób-bál sikerült kirándulást, a Dunyó és Krivácsi Bukurestbeni megjelenésük, bármennyi e titkol-tuk, villámgyorsan elterjedett a városban, főleg a magyarok között. — „Itt vannak Kossuth és Klapka“ suttogták minden felé. „A papnál is voltak, a Humániában is voltak“ suttogták to-vább. Sokan azt is tudták, hogy hol voltak ebé-den, meddig lesznek itt és mikor törnek be Er-délyországba.... Dehogyan törtek, hisz alig vár-ták, hogy kifussanak hazájukból, messze földre, tul a tengereken, oda, hová Nagy Lajos kirá-lyunk, e dicső hős vezette volt egykor boszuló harczfiat. Garibaldi neve vonzotta magához a leigázott haza hős fiait, mint delej a vasat. Du-nyó és Krivácsi odasiettek s nem sokára villám-szárnnyal járt be a hír Európát e derék magyarok felől. Az 1860-ik tavasz megnyitotta a honma-radottak előtt is az utat. Havi Mihály is át-hozta szépen szervezett magyar opera és szimfő-társulatát, birhatlan lelkesedésbe hozván a Hu-nyadi operával, az egész város mivelte közönsé-gét. Váradi Ádám hazánkfa is kiadta a „Bu-kuresti „Magyar Közlöny“ programját, hogy aztán elsiessen ő is Garibaldihoz, s ott hagyjon engemet id. szerkesztőnek. Megérkezett Oroszhe-gyi Józsa barátom is, hogy átvége a szerkesz-tést, de csak azért, hogy pár hét múlva Rim-nikre Toskánba költözzék és ismét én maradjok szerkesztőnek, korrektornak, expeditornak és mit tudom még minék.

A lapszerkesztés gondja, a folyvást érkező dél-czeg magyar ifjak ügye s baja meglehetősen igény-bevették minden szabad időmet. Szerencsére volt akkor egy ritka nemeskeblő barátom Nyárádi Lajos aranyművesben, a ki a rendőrfőnökkel bizalmas viszonyban lévén, a román utlevelekért nem kellett sokat várakozni a fiuknak.

Konzulunk olyformán lakott hozzám, azaz bocsánat én laktam hozzá, hogy az ablakból, épen udvarunkra látott. Láthatta tehát a naponta érkező és eltűnő sarkantyus sastollas magyar ifja-kat. Tudta azt is, hogy a magyar lapnak szerkesztője és a Humániának, ennek a rebelis magyar Klub-nak elnöke vagyok. Hire terjedt annak is, hogy nálam van a magyar komité pénze és én adok a fiuk-nak utrautalót. Ez ellen innepélyesen tiltakoztam az akkori kanczler Zellner előtt, s azt hittem jámbor együgyűségemben, — hogy ezzel vége lesz min-dennek. De nem úgy történt.

Egy forró nyári nap déli órájában épen a lap kiigazításával vesződtem, mert képzelheted nyájas olvasó, hogy a bukuresti oláh és német betűszedők, milyen magyar szavakat szedhettek, — alig vettem figyelembe, a mint az osztrák cs. k. posta levélhordárja szobámba lépett és egy mellékasztalra egy friss levelet letéve rögtön távozott. Alig volt annyi időm, hogy a tükörbe utána nézzek, a mint az ajtót maga után bevonni igyekezett.

Haj, de sok hasznát is vettem annak a futó pillanatnak... mert a távozonak különben is alattomos arcán szokatlan gunymosolyt vettem észre, a mi abban az izgalmas napokban nem ok nélkül, nagyon is feltűnt...

Egy másodperc alatt kezemben volt a levél, a melyet hozott, de legalább három négy perc kellett a míg végig olvastam, mert bár gyönyörű írás, de hosszú levél volt.

Most már elmondhatom tartalmát is, mert azon számtalan levelek közül, melyeket 14 év alatt Bukurestbe hozzám intéztek, egyetlen egy-nek sem jegyeztem meg a tartalmát és íróját, úgy, mint ennek.

Honvédszázados X ur írta... Hoh. hon-véd százados 1859-ben!! Hisz ez magában elég nagy felségsértés volt. Honvédszázados gyönyörű bizalmas levelet ír a legelső külföldi magyar lap szerkesztőségéhez, abban az időben, midőn Solferinónál egy zsarnok kormányrendszer ha-talma, melynek boszuját a marosszéki tolvajok és gyilkosok börtönében még deák koromban, 1853-ban éreztem volt, még nem tört volt meg: valóban tréfánál sokkal több volt!

Szegény pap! hát nem lebeg-e lelked előtt elődöd Dimény József példája, kit a zsarnokság hosszú keze Bukurestből is képes volt 1854-ben a k.-fehérvári kaszamatákba át és lerántani!? Szegény pap! hát nem látod, mikép olálkodnak egyfelől e zsarnokság fizetett bérenczei, másfelől az oláhrendőrség szemei, minden löpten nyomon utánad?!

De a levél már kezeim közt volt, már el-olvastam, már az azon idők fogalma szerint elkövettem a felségsértést, melynek jutalma csak több évi börtön lehet....

Bodó honvédszázados ismeretes hazafisá-gomra hivatkozott és a legnagyobb hazafias di-cserekekkel elhalmozva e két kérdésre kért töl-em Bukurestből Belgrádra választ.

1. Miképen lehetne neki és többeknek men-től előbb Olaszhonba menni?

2. Mennyi pénzzel rendelkezik e ezélra a bukuresti magyar forradalmi komité, melynek köztudat szerint én vagyok az elnöke?!

Köszönöm szépen a megfizetettetést.

Sok szerencsében és szerencsétlenségben ró-szesültem volt már eddig életemben, — de még ilyenben nem.

Mi tevő legyek e levéllel, tünődém ma-gamban jobbra, balra forgatva, míg a verejték szakadt le halántékomon; mondanom sem kell, hogy nem egyedül a nyári hőség miatt...

Azt mondják, hogy a rendkívüli nagy iz-gatottság, néha megrabol eszünktől, mások pe-dig kirántja az embert az oroszlan torkából... Ez utóbbi történt velem is.

Észrevettem, hogy a postalegény által ho-zott levelen sehol semmi nyoma sincs postabé-lyeknek, s ez lőn védangyalom.

Volt azon időben többek között egy kalu-ger Bukurestben, a kit többször lehetett látni az osztrák konzulaton, mint a monaszteriában. Volt egy más idegen, egy hires tábornok névro-kona, a kinek szebb magyar öltönye volt, mint bárkinek is Bukurestben.

Az isten ne vegye bűnül, ha mind a kettő eszembe jutott, a mint a levelen postabélyeget nem láttam.

Azonnal készen voltam tervemmel. Rohan-tam S. L. barátomhoz és siettem megmutatni levelemet. S. L. barátom tapasztaltabb ember volt, mint én, mert csak mosolyogta előadá-somat és izgatottságomat, — s egész hideg vérrel tette fel orrára szemüvegét, s mint-ha nevelni akarta volna kinomat, mialatt jobb-jával levelemet átvette, baljával asztalára nyult és mosolyogva nyújtotta át nekem a hozzám címzett levélnek szakasztott mását. Ugyan az a kézírás, ugyan az az irány, csak a czim kü-lönbözött. Ugyanazon órában kapta ő is bélyeg nélkül, attól a postalegénytől.

Alig olvasta el az enyimet félig és én az övét félig, midőn hahotára fakadva felkiáltott: „Jer megynék T. K. barátomhoz és tudjuk meg, nem kapott-e ő is, mert, ha kapott, tervemmel kész vagyok.

Nem kellett sehová fáradnunk, mert az ajton kopogtattak, a másik perczben rettenetes komoly és zavaros arczczal előttünk állott T. K. volt honvédhuzár főhadnagy barátunk.

(Vég. köv.)

Koós Ferencz

KÜLFÖLD.

FRANCZIAORSZÁG. Az a kevés kültöl-di hír is, mit a pesti betűszedők „nem dolgo-zomja“ tudomásunkra juttathatna, későre ér el

hozzánk. S ennél fogva nem mi vagyunk oka, hanem a rovat soványan marad.

Párisi hírek szerint: a széltalan zavargások megszűntek, anélkül, hogy durvább erőszak alkalmazására lett volna szükség. Mindemellett is az elfogottak számát, néhány százra teszik. A mérsékelt lapok ezuttal is kiemelik: hogy Páris tulajdonképi lakossága, egészen távol maradott a zavargásoktól.

RÓMÁBÓL rossz hírek érkeznek az ultramontanokra nézve. A zsinaton mindinkább észrevehető a szakadás jelei. Némely, jól értesülési szokott lap szerint: nem annyira a csatlakozás kérdése osztja pártokra a püspököket, mint az, hogy a két résznek ellenkező programja van. A többség úgy véli: azért van ott, hogy mindazt haladék és lényegtelen változtatás nélkül elfogadják, mit ura a pápa előterjeszt. — Az ellenzék akar ugyan javítást eszközölni az egyházban, de végtelen nehézségekkel kell küzdenie. Különben, a csatlakozás elleni feliratot az összes ott levő magyar papság aláírta. Simor esztergomi primáson kívül, de utólag ő is ellene nyilatkozott.

OROSZOSZAG-ban a forradalmi mozgalom, folytonossá vált. Közelebből, a moszkvai egyetem tanuló nagymérvű tüntetésekre tettek előkészületeket, s csak az egyetemi hatóság ellenrendszabályai akadályozták meg a kivittelt.

Ezenkívül is az elégtelen elem folytonosan szaporodik. Közelebből közlőnyt is indítottak meg, mely Pétervárott egy titkos nyomdában nyomtatik, s szintén titkos uton az ország minden részébe szétküldetik. E forradalmi közlőny cikkeit hoz a forradalmi párt törekvéseiről, s tagjainak a rendőrség által való üldöztetéséről.

BUKURESTBEN miniszterválság van. Közelebből Boeresco és Cogolniceano kiléptek a miniszteriumból; az első, mert nem bírhatta rá a kamrát, hogy a fejedelemség, a kívánt 30,000 arany évi járadékot megadja, a másik a zsidóügy miatt. Ezek utódai már ki is voltak nevezve, midőn új válság állt be, mely az egész miniszteriumra kiterjedt. Új miniszterelnökül a kamra elnökét emlegetik.

VEGYES.

* A királyi udvart e hó 21-ére várják Budára, s a várpalota rendezéséből s az előkészületekből következtetve udvari bálókra is számíthatnak.

* Horváth Boldizsár egészségi állapota folyton javul s orvosa már a szivarozást is megengedte neki, mi — tekintve, hogy torokbajban szenved — örvendetes jelként említhető.

* A képviselőház febr. 14-iki ülésén bevégezte a belügyminiszterium költségvetése fölötti vitát. A hivatalos lap jövedelmei felől kérdés tétetvén: e czimen fölvetetett a fedezet rovatába 15000 frt, a belügyminiszter indítványa folytán, kinek alkotmányos parlamenti nyilatkozatait még az „Ellenőr“ is elismeréssel fogadja. Hosszasabb vitát keltett az erdélyi kir. biztosság fenntartására szükséges 55000 frt; a szél-sők kivételével, minden szónok azon véleményben volt, hogy e biztosság ideiglen, legalább a jelen évre, fentartandó, s a kívánt összeg nagy többséggel szavaztatott meg. Megszavaztattak továbbá a költségvetés még hátralevő pontjai, melyeknek egyikénél — (az erdélyrészi csendőrség) a miniszter kijelentette, hogy e csendőrség egyéneinek előléptetése nem a közös hadügyértől függ. A belügyminiszterium költségvetése így beterjesztetvén, jövőre az oktatásügyéregé kerül tárgyalás alá.

* A m.-vásárhelyi takarékpénztár e hó 16-ára hirdetett gyűlését, ugyanakkor meg is tartotta. E gyűlés, az alapszabályok 56. cikke értelmében, a múlt gyűlésen már tárgyalta, de véglegesen el nem intézhetett alapszabályok fölött tanácskozott éretten és behatóan. A már említett (lásd lapunk 29-iki számát) változtatá-

sokat elfogadta, s az igazgató választmányra bízta: hogy az illető miniszterhez, megerősítés végett minél előbb felküldje, s megerősítés után kinyomassa. Továbbá az igazgató választmány kötelességévé tette azt is: hogy egy, az új alapszabályoknak megfelelő kezelési utasítási tervet készítsen, s terjessze az a végett összehívandó közgyűlés elébe.

* Dr. Horváth Mózes, bálbizottmányi elnök, Bartók Károly, titkár, Rákosi Károly ellenőr, és Barthos Károly, pénztárnok, szíves-ségéből vették a helyi jogászsegélyző egyesület javára, e hó 12-én, tartott táncszüvegbelevételeinek és kiadásainak hiteles kimutatását. E szerint a bál összes bevétele volt 860 frt 73 kr és két drb. arany, a kiadások pedig 663 frt 7 krt tettek, úgy, hogy a tiszta jövedelem 197 frt 66 krra és két drb. aranyra rug. E jövedelem, legnagyobb részt, a tetemes felülfizetéseknek köszönhető, melyek így következnek: Gr. Tholdalagi Viktorné 6 nga egy személyjegyért 100 frt, gr. Haller György 2 sz. j. 10 frt, Mikó M. 2 sz. j. 10 frt, Tribusz Gusztáv 1 sz. j. 5 frt, Bodilla János 5 frt, dr. Horváth Mózes 1 drb arany, dr. Vályi Gábor 1 drb arany, dr. Dósa Miklós 5 frt, dr. Csiki József 5 frt, Réz Mihály 5 frt, Vajda Simon 3 frt, Pap János 3 frt, gr. Teleki Géza 5 frt, Gál Elek 5 frt, Watterfiel Károly 5 frt, Jakabfi János 3 frt, Lázár Adám 7 frt, Vinkler Ede 5 frt; karzat jegyre felülfizettek: Kökösi Endre egy jegyért 5 frt, Szentiványi Kálmán 3 frt, Szász Béla 3 frt; jegy nélkül fizettek gr. Péchy Manó 6 nmlga 10 frt, dr. Antal László 5 frt, Magyar Ferenc 5 frt, b. Szentkereszti Andor 2 frt, Ajtai Gyula 2 rft.

* Az „első erdélyi vasut“ január havi forgalmi jövedelmeinek kimutatása (28 mértföldön): Szállított január 1—15-ig személy 14347; teher 158,260 vámmázsa; bevétel: személyek után 18,042 frt 41 kr. Január 16—31-ig: személy 8491, teher 136,835 vámmázsa; bevétel: személyek után 16,228 frt, teher után 29,554 frt 31 kr, összesen 45,783 frt 31 kr.

Jegyzéke

a m.-vásárhelyi m. k. ítélő táblának 1870. február 32 és következő napjain tartandó nyilvános üléseken előadandó ügydaraboknak.

I. polgári osztályban.

Előadó k. t. bíró Moga Demeter által.

Vég Sándornak Vas Sándor és társ. e. 30 frt 30 kr kártér. i. Barra Mózesnek Barra Ferenc e. sommas visszah. i. Derzi Lőrincnek Barra Lajosné e. 9 frt 9 kr i. Simó Mihálynak Dobai Ferenc és neje e. 100 frt i. Tamás Istvánnak Bérés István e. 30 frt kártér. i. A m. kir. kincstárnak Csiszér István örökösei 180 frt i. Zsoldos Sándornak Bisztrai Sándor e. 49 frt 3 kr i. Trif Nicolai e. 11 frt 8 kr i. Marcu Georgénsk Mészáros Nicolae e. birtokhab. i.

Előadó k. t. bíró Binder Mihály Gy. által.

Mann Ferencnek Lakatos Ádám e. végrehajtás i. ü. Mockes M. Jánosnak Csukurell Vas. s társ. e. kártér. i. Puskari Jánosnak Puskari Gy. e. birtokhab. i. Kisklekné Turi Antonia és Királyi János csödtömege e. kártérítés sat. i. Grossisa községnek Konez Ádám s társ. e. kártér. i. Borcia Mariának Borcia János e. egy laktelek i. Comanin Gy.-nek Lukutichik Rebeka e. örökvásári okmány i. Somsia Petrunak Juonesku Juona e. kölcsön i. Gyertyánfi Edének Benedek József e. haszonbér. hátr. i. Maurer Gy.-nek Granenfeld Mózes e. 138 frt 36 kr i. Wendel Mártonnak Schuster Márton e. birtokhab. i. Brenner Mihálynak kpts Anna s társ. e. igény kereset i.

Előadó k. t. bíró Gyarmathi Sámuel által.

Ursz Lázár és Áron hagyaték i. Siortau George i. Juonitiunak Siortau Nikolae e. 109 frt i. Berger Károlynak Weiss Johan s társ. e. 158 db. hordó donga v. 40 frt i. B. Orbár Ottónak Orbán Elek e. szerződés kiállítás s birtokba átadás i. Sámuel Salamonnak Vajda József s társ. e. haszonbér i. Szászvárosi ev. ref. gymnasiumnak Bauzner Gritó e. Buda Imre féle galaczi jószágá vételár felosztás i.

Előadó k. t. bíró Lészai Lajos által.

Timbus Józsefnek Bándi Zsigmond e. 34 frt 85 kr i. Vajda Istvánnak Gergely Márton e. 30 frt i. Rubir Jakabnak Dénes Czila e. 20 frt i. B. Bornemissa Jánosnak Lendovai Nina e. sommas visszahelyezés i. Demeter Annának Balog Klára e. 80 frt i. Benedek Istvánnak Haner János e. 10 frt Folly Mihálynak a kolozsvári izraelita község e. 741 frt 6 kr i. Nekita Zsuzsánnának Nekita Natázia e. osztályrészt kiadása i. Banutiu Anise hagyaték i. Kulisek Jánosnak Zabolai László e. 176 frt 50 kr i. Szabó Sándornak Krésem Vaszilika e. 43 frt i. Popu Basiliunak Grossmann Salamon e. 50 frt 40 kr i. A gyalui gör. egyh. Vitta közséje e. birtokhab. i. Mihalesa Antonnak Mihalesa Juon e. birtokh. i. Ajtai Györgynek Mihalesa Juon és társ. e. birtokh. i. Bota Simeonnak Papai Lajos e. birtokh. i. Berger Mózesnek Hudrea Vaszilika és társ. e. 26 frt 25 kr Kohn Sámuelnek Stetter Sámuel e. 10 frt i. Bilka Nukunak Roman György e. 50 frt i. Izsák Ágnesnek Izsák Rózalia e. zárlat i.

Előadó k. t. pótbiro Deési Farkas által.

Benkó József ügyv.-nek gr. Rhédei Lajos e. ügyvédi díjak i. Bergmann Refordnak Kirtás Sámson e. kártérítés i. B. Radák Ádámnak David Czitron e. visszahelyezés i.

II. polg. osztályban.

Előadó k. t. bíró Tribusz Antal által.

Gliga Juonnak Todorán Juon e. birtokhab. Zsabenicez g. n. e. egyh. megye és társ. Kosch Jan. e. birt. hab. i. Gliga Nicolae Gliga Zakarika e. birtokhab. i. Todorán Vaszilika és társ. Gliga Jakab e. 102 frt 22 kr i. Pap Juon a Tytyierap és Burzu Tenaszie Iní Geraszim közötti kártérít. ü. Golgoz Nicolae Persa Nicolae e. 64 frt i. Schenschan Istvánnak Arz József e. kártérít. e. Dázs Péternek a brastai közszékhelyi társulat e. birtokh. i.

Előadó k. t. bíró Dózsa Dániel által.

Frank Jánosnak Szász György és Giron Juon e. adósság i. Ötvös Ferencnek Jakab Péter e. kártérít. i. Kovács Ferencnek Vajda Sándor e. egy üst ára megtérítése i. Faluvégi Istvánnak Hadnagy Andrásé e. birtokh. i. Desbordet Augusztinak Kiss Sámuelné e. bíróság előtti egyezmény i. Borbély Györgynének Magyarosi Karoly e. birtokh. i. Veres Alajosnak Keresztei László e. kártérítés iránt.

Előadó k. t. bíró Pipos Péter által.

Benedek Sámuelnek Benedek Mátyás e. birtokh. i. Benedek Jánosnak Kispál Ferenc e. 13 frt 40 kr i. Alapold birtokosságának Farcasin Moizsn. 140 frt és 147 frt s járul i. Szélyes Péternek Szélyes László e. sommas visszah. i. Fülöp Lajosnak Rap György e. két vasabroncs és két vas kalapács átadása i. Mendesohn Jakab Izsáknak Efraim József e. 242 frt 67 kr és jár. i. Barasas Sándornak Léva Erzsébet e. 9 frt i. Vanyolos Istvánné és társ. Kanay Andras e. egy szántóföld visszaadása i.

Előadó k. t. bíró Elekes Pál által.

Özv. Ugron Istvánének Simén I. e. haszonbér megszűnt. i. Ugyanannak Bándi Mihály e. detto. Ugyanannak Szathmari István e. detto. Horváth Istvánnak Szakali I. hagyaték e. egy ökör átadás i. Toader Nic. Susuluinak Todta Toader Burzu e. som. visszahely. i. Csóra Mariának Balea János e. 210 frt i. Szabó Joannak Chorchessin Nic. Georgiszi e. som. vissza. i. Safta Mutei Sofoneának Juon Samaille fogorosi e. detto Tyifoy Józsefnek Schmidt F. e. detto. Lugosan Petrunak Ursics Sándor e. 91 frt 50 kr i. Cimonía Vasziliának Resinovi Dumitru e. tulajdon elismerése i.

Előadó k. t. bíró Popovics Szervian által.

Gromes Jánosnak Grünfeld Salammn e. 632 frt kártérítés i. Furdui Krutssziliának Vseu Vasilának e. életjáradék kiszolgáltat. i. Nekel Jánosnak Pantilie Gy. és Szercing Józsefné e. elsőbbségi zálogjog elismerése i. Részeg Ignacnak Kömény István e. egy juh visszadása i. Bodó Istvánnak Bodó Ferdinánd e. som. visszah. i.

Előadó k. t. pótbiro Illyés Károly által.

Rozor Mária hagyaték gondnokának Kelemen Jánosnak Rozor Auqal e. birtokh. i. Klein Izraelnek Lang Mózes e. szamadástétel i. Haván Anna Mariának Rosinger J. e. 200 frt i. Kertész Józsefnek Szendrei Györgyné e. 12 frt i. Petri Sámuelnek Pap Sándor e. egy db földrészt tulajdonjoga i. Bretter Dánielnek Lövi Dávid e. 40 frt 48 kr i. Surányi Lajosnének Benedikti János e. J12 frt e. Keczán Gábornak Pap Simion e. haszonbér felmon. i. János Istvánnak Preda József e. birtokh. i. Gidó Zsigmondnak Kanyád közséje e. 22 frt 84 kr i.

III. Büntügyi osztályban.

Előadó k. t. bíró Sándor János által.

Kazarán Glugor és Sarmasán Mária gyilkosság bűnténye. Tomaale Toma lopási bűnt. Bunbuj Andras gyújtási bűnt. Vinási Toma nehéz t. sértés bűnt. Kovács János és bűntársai nehéz t. sértés bűnt.

Előadó k. t. bíró Vajda Simon által.

Luka Constantin és társ. ldpási b. ü. Ladtn Vaszil becsület b. ü. kihágása. Schuster György detto. Lár József nehéz testi sértés b. g.

Előadó k. t. bíró Bárdosi György által.

Albu Juon és társai testi bizt. e. kihágása. Stefan Joan és társ. lopási b. ü. Gyarmathi Ferencz becs. bizt. e. kihágása.

Előadó k. t. bíró Stojka Antal által.

Zagoni Földes Miklós és társ. e. súlyos testi sér. b. ü. Lrokalyi Gross János nyilvános intézkedések e. kihágása. F. galdi Nistorn Nic. Boldea súlyos t. sérres i. Dipcei Grampes Mihály súlyos t. sér. b. ü. Károlyfehérvári Szőlősi Károly tolvajszági b. ü. Roth Mária becs. bizt. e. kihágása. Morgondai Stürner János becs. bizt. e. kihágása.

Előadó k. t. bíró Mégai Ferencz által.

Sieraeki Agoton becs. bizt. e. kihágása. Bortyá-

szai Mucz Gyorgye tolvajszági b. ü. Fogasasi Fridrik Károly becsület bizt. e. kihágása.

IV. Az úrbéri oszt. ülésben.

Előadó k. t. bíró Antalfi Gábor által.

Sándor Imre és érdektársainak Veres Péter ellen s több fekvőségek székely örökség természetű s visszabocsátása i. Gr. Bethlen Domokosnak Pító másképp Buksi István e. egy benső székely örökség s ahoz tartozó külsők természetű i. Gr. Rhédei Lászlónak Csiki János e. egy telki allomány s annak kiltartozékai természetű i. B. Szentkeresztzi Zsigmond és neje Pópa Hóra e. egy belső telek majrság természetű kimondása t. Dindar Elek mint neje Cserei Mária képviselőjének Borár Gy. e. egy majorság allomány visszabocsátása i.

Bécsi börzei árkelet.

(1870. február 18-án.)

5% metalliques	60.60
5% nemzeti kölcsön	70.45
860 államkölcsön	96.50
Bankrészvény	725.—
Hitelrészvény	265.20
London	124.10
Ezüst	121.25
Arany	5.82 ¹ / ₂
Földt. ment. kötvény erd.	75.50
" " " magyarrh.	78.50
" " " horvát-slavon	84.—

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Szász Béla.

HIRDETMÉNYEK.

(10)

In der Musikalien-Handlung von **Táborszky und Parsch** in Pest, sind nachstehende neue Tänze erschienen:

„Emma csárdás“ szerző Egri János, 50 kr. „Ida lassu.“ csárdás szerző Farkas Miska 60 kr. „Mannsfeld-Lieder Walzer“ szerző Klepsch Károly 80 kr. „Schneider Fanny“ Polka szerző Körner Antal 50 kr. „Mille fleurs“ Polka franc. szerző Leitmayer Sándor 50 kr. „La première soirée, Quadrille“ szerző Lichtig Adolf 60 kr. „Die falsche Antoniette“ Polka Mazur szerző Nowák Antal 50 kr. „Weiter, weiter, weiter!“ Polka szerző Nowák Antal 50 kr. „Evetke polka“ (rezgő) szerző Perczel Lajos 50 kr. „Tulsó végén van egy ház.“ — „Diófának gyöngye levele“... csárdás szerző Somogyi Marezi 60 kr.

Sämtliche hier angeführte Tänze zeichnen sich durch originelle Erfindung aus und sind vermöge ihrer frischen Melodien und feurigen Rhythmen geeignet, die Tanzlust anzuregen. Wir können diese Compositionen, welche auch in der Buchhandlung von **J. Wittich** in M.-Vásárhely zu haben sind dem P. T. Publikum bestens empfehlen.

Táborszky és Parsch nemzeti zeneműkereskedésében Pesten következő új és a farsangi idényben bizonyára közkedveltségét nyerő táncz zeneművek jelentek meg:

Az itt elősorolt táncz-zeneművek mind eredetiek, s kedves dallamiakkal bizonyára fölwillanyozzák a tánczkedvelő közönséget. E zeneműveket, melyek **Wittich József** könyvkereskedésében kaphatók mélyen ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

2—3

(14)

1—3

218 darab takarékpénztári részvény

a helybeli takarékpénztár által, közgyűlési határozat folytán a t. cz. közönség közé kibocsátatik.

A 100 frt névértékű minden egyes részvényre 50% azaz: ötven o. é. forint fizetendő be az aláírásakor azonnal és egy sümában. Minden részvény kiállítási díja külön 1 frt o. é.

Az aláírások (megrendelések) szóval, vagy bérmentes — az illető részvény-értékkel terhelt levél útján, elfogadtatnak az alólírt takarékpénztárnál a délelőtti órákban, **f. év február 28-ig bezárólag.**

A maros-vásárhelyi takarékpénztár igazgatósága.

(13)

1—3

Igérvények

az 1864-beli 50 forintos azaz fél sorsjegyek. 1870. márczius 1-ső napján történendő húzására

1 főnyeremény	200,000 forint
1 " "	50,000 " "
1 " "	15,000 " "

azonkívül még 897 nyeremény, melyek legkisebbike 170 forint.

1 ígervény ára bélyegdíjjal együtt 2 frt.

Fogarasi J. D.

„VICTORIA“ biztosító-társaság

Kolozsvártt.

Biztosítéki alap:

Forgalom:

Alaptőke	1.500,000	ft. — kr.	Biztosított érték	
Tartaléktőke	25,449	„ 80 „	1868-ban	109.190,408 ft. — kr.
Díjtartalék	520,748	„ 24 „	Bevétel 1868-ban	1.041,596 „ 87 „
Összesen	2.046,198	„ 04 „	Összes kárfizetés	468,139 „ — „

Biztosításokat fogad el, legkedvezőbb feltételek mellett, tűzkárok ellen, (a villámcsapás által okozott tűzkárt, úgy a kihurezolkodás és oltás körüli rombolás által szenvedett kárt szintén beleértve), lak-, gazdasági- és gyári épületek, malmak, butorok, gyári felszerelések és gépek; kereskedelmi árucikkek és rak-tárak, nyers és munkában levő termékek, mindennemű marhák, (benn égés el-len) széna, egyéb takarmány és szalmás-gabonákra nézve, úgy szabadban, mint fedél alatt.

Ez utóbbinál a biztosítás érvénye elcséplés után a magra is kiterjesztetik, ha a lerakodás helye iránt előre jelentés tétetett.

Alólírt vezérügynökség tisztelettel hívja fel a t. közönséget, minden biztosításaiakkal a „Victoriához“ fordulni, mint a mely a pontos kárfizetésekért nem csak évi bevételeivel, de tetemes biztosítéki alapjával is jót áll; mint erdélyi társaság, a t. erdélyi közönséget különös előnyökben részesíti, a kárait köz-tudomásulag azonnal és igazságosan fizeti.

A birodalom legjobb nevű társaságaival viszont biztosítási összekötteté-seinél fogva, a „Victoria“ bármely magas értéket biztosítás alá elfogad.

Közelebbi felvilágosításokkal, nyomtatványokkal, stb. minden fontosabb ponton felállított ügynökségek, készséggel szolgálnak, ugyszintén központon a

„Victoria“ biztosító-társaság vezérügynöksége Kolozsvártt. (Nagypiacz, b. Kemény J.-féle háznál.)